

ISLAM U BJELORUSIJI

Bjelorusija ima površinu od 207.600 km², duga je od sjevera do juga 560, a od istoka do zapada 650 kilometara i spada u red većih europskih zemalja. Stanovništvo zemlje su većinom Slaveni. Velika većina stanovnika Bjelorusije su kršćani, najviše pravoslavci, a zatim katolici i protestanti. Pored Bjelorusa u zemlji živi 123 manjine različite nacionalnosti; Ukrajinaca, Poljaka, Židova, Tatara i drugih.

Bjelorusija je osnovana početkom 1919 godine. Nakon raspada SSSR-a Bjelorusija se osamostalila. Bjelorusija je muslimanima poznata još iz ranog srednjeg vijeka. Brojni su muslimanski putopisci dolazili u ovu zemlju radi trgovine i pisanja izvješća središnjoj muslimanskoj vlasti u Bagdadu, Damasku i Kairu i prirodnim bogatstvima, poljoprivredi, zanatstvu i drugim zanimanjima ovih naroda. Nedavno su pronađeni brojni materijalni dokazi da su muslimani ovamo dolazili. Tako na primjer pronađeni su novci kovani u 8. stoljeću, otiskivani u arapskim slovima i brojkama. Osim tih novaca i još ponekih ostataka, muslimani nisu uspjeli na ovo stanovništvo snažnije utjecati. Poznato je da su Bolgari s obale Volge i Slaveni (Sakaliba) jedini prihvatili islam, ali su usljed snažnog pritiska ostavljali islam. Jedini narod s ovog područja koji je ustrajao u vjeri islamu bili su Tatari o kojima smo dosta pisali u ovom djelu. Nakon što je islamizacija Tatara privedena kraju krajem 14. stoljeća, nekoliko tisuća njih, među kojima je bilo dosta imama, preselili su u Bjelorusiju 1397. godine. Kada je 1591. Bjelorusija ušla u sastav Poljske u zemlji je bilo preko 100.000 Tatara i 400 džamija. Početkom 17. stoljeća protiv muslimana vođena je u Bjelorusiji žestoka kampanja koja je prisilila veliki broj Tatara da napusti zemlju i odseli se na Krim ili Tursku. Tako je u vrlo kratkom vremenu sa 100.000 muslimana, broj spao na početku 18. stoljeća na svega 30.000. Prije samog izbijanja Prvog svjetskog rata u Bjelorusiji je živjelo svega 14000 muslimana. Zahvaljujući islamu Tatari su uspjeli sačuvati svoju nacionalnost, jezik i kulturu.

Godine 1952 Tatari su u Bjelorusiji osnovali Muftiluk, a oni Tatari koji su ostali živjeti u Poljskoj osnovali su brojne islamske institucije između dva svjetska rata u naporima da ožive svoje vjerske i kulturne aktivnosti. Počeo je na poljskom jeziku izlaziti islamski časopis i knjige na temu islama, a naročito za djecu i vjeronauk. Kada je počeo Drugi svjetski rat sve su aktivnosti obustavljene i već smo pisali kakve su sve nevolje zatekle poljske muslimane.

Ono što nisu uništili nacisti u napadu na SSSR, uništio je Staljinov režim. Od 19 džamija u Bjelorusiji sve su uništene osim jedne jedine koja i danas postoji u pokrajini Grudba u Novohrudoku. Od Tatara koji su nakon svih maltretiranja i progona ostali u Bjelorusiji, potekla je inicijativa 1989. godine da se osnuje Uprava za muslimanska pitanja.

Godine 1994 na čelu Uprave postavljen je muftija Ismail Mustafa, a koji je još uvijek na čelu spomenute Uprave.

Danas u Bjelorusiji živi 12.500 muslimana koji su raspoređeni u 25 različitih zajednica. U zemlji muslimani izdaju svoj list po imenu *Džizin*. Muslimani su osnovali i druge humanitarne i društvene organizacije čiji je cilj unapređenje svakojakog islamskog života u Bjelorusiji.

Džamija u Novohrudoku, jedina u Bjelorusiji

Unutrašnjost mesdžida u Minsku